

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13812
Tarih : 10-09-2025

34098

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Millî Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin OLAN
Bitlis Milletvekili

2024-2025 eğitim-öğretim yılı itibarıyla yaklaşık 18 milyon öğrenci ve 1,2 milyon öğretmen, ülke genelinde 74 bin 538 okul ve 761 bin 416 derslikte eğitim hayatına başlamıştır. Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in yaptığı, "12 yıllık zorunlu eğitimin kısaltılması yönünde kamuoyu oluşturu" açıklaması eğitim sisteminde yeni bir tartışma başlatmıştır. 2012 yılında yürürlüğe giren 4+4+4 kesintili sistem ile zorunlu eğitim 12 yıla çıkarılmış, şimdi ise bu sürenin 4+4+2 şeklinde yeniden düzenlenmesi gündeme gelmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı verilerine göre ilkokulda %95 olan net okullaşma oranı ortaokulda %91,5'a, lisede ise %88'e düşmektedir. Lisede okulu tamamlama oranı %81,2'dir. Örgün eğitimden ayrılan öğrencilerin sayısındaki artış dikkat çekmektedir. Açık öğretim ortaokulu ve liselerinde toplamda 1,1 milyonun üzerinde öğrenci kayıtlıdır. Ayrıca 421 bin 520 öğrenci MESEM programlarında yer almaktadır. Bu tablo, çocukların önemli bir bölümünün fiilen örgün eğitim dışında kaldığını göstermektedir.

Eğitim bütçesinden ayrılan kaynakların yetersizliği de öne çıkmaktadır. Geçtiğimiz öğretim yılında tasarruf tedbirleri gerekçesiyle okullarda temizlik personeli istihdam edilmediği, taşınmalı eğitim servislerinin azaltıldığı, velilerden kayıt parası talep edildiği görülmüştür. Öğrencilere ücretsiz yemek ve temiz içme suyu sağlanması yönündeki öneriler ise reddedilmiştir. Özellikle okul öncesi eğitimde okullaşma oranı düşüktür. 3 yaş grubunda bu oran yalnızca %17'dir. Yeni anaokulları ve kreşlerin açılması ihtiyacı devam etmektedir.

Öte yandan bazı okullarda kız ve erkek öğrencilerin ayrıştırıldığı yönündeki uygulamalar gündeme gelmekte, kamuoyunda bunun eğitimde fırsat eşitliği ve karma eğitim ilkeleriyle

uyumlu olup olmadığı yönünde tartışmalar yapılmaktadır. Ayrıca dini vakıf ve derneklerle imzalanan protokollerin sayısı ve kapsamı belirsizliğini korumaktadır.

Diğer yandan çocuk yoksulluğu, eğitimde piyasalaşma, özel okullara verilen teşvikler, anadilinde eğitim hakkının engellenmesi, mülteci ve engelli çocukların eğitime erişiminde yaşanan sorunlar da büyük eşitsizliklere yol açmaktadır. Öğretmenler ise uzmanlık ve başöğretmenlik unvanlarının emeklilikte korunması ve yardımcı personel istihdamının artırılması gibi taleplerini dile getirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Son günlerde gündeme gelen 4+4+2 modeline ilişkin Bakanlığınızda yürütülen somut bir çalışma var mıdır? Varsa bu çalışma hangi kurum ve kuruluşlarla birlikte yürütülmektedir?
2. İlkokuldan liseye geçişte net okullaşma oranlarının düşmesinin sebepleri nelerdir? Bu oranların artırılması için hangi somut adımlar planlanmaktadır?
3. Açık öğretim ortaokulu ve liselerinde eğitim gören yaklaşık 1,1 milyon öğrencinin örgün eğitime dönmesi için bir programınız var mıdır?
4. MESEM programları kapsamında çocukların erken yaşta işgücü piyasasına yönlendirilmesi, “işçileştirilmiş çocuklar” sorununu ortaya çıkarmaktadır. Çocukların eğitim hakkı yerine ucuz işgücüne yönlendirilmesine yol açan bu uygulamaların sonlandırılması için Bakanlığınız hangi adımları atacaktır?
5. 2024-2025 eğitim yılı için okullarda temizlik, güvenlik, taşınalı eğitim ve beslenme hizmetleri için bütçeden ne kadar kaynak ayrılmıştır?
6. Öğrencilere ücretsiz yemek ve temiz içme suyu sağlanmasına yönelik bir program hazırlanmakta mıdır? Tüm okullarda her gün en az bir öğün ücretsiz, sağlıklı yemek verilmesi yönünde bir planınız var mıdır?
7. Okul öncesi eğitimde 3 yaş grubu için okullaşma oranını artırmak amacıyla yeni kreş ve anaokulu açılması yönünde bir planlama yapılmakta mıdır?
8. Bazı okullarda kız ve erkek öğrencilerin ayrıştırılması yönünde uygulamalara gidilmektedir. Bu uygulamalarla ne amaçlanmaktadır? Bakanlığınızın bu yöndeki hedefi nedir?
9. Dini vakıf ve derneklerle imzalanan iş birliği protokollerinin sayısı ve kapsamı nedir? Bu protokollerde hangi ölçütler esas alınmaktadır?

10. Özel okulların sayısının hızla arttığı, kamu okullarının payının ise gerilediği görülmektedir. Bakanlığınız özel okullara teşvik ve destek sağlamayı mı yoksa kamusal eğitim kurumlarını güçlendirmeyi mi hedeflemektedir?
11. Mülteci çocukların eğitime erişimi konusunda hangi politikalar uygulanmaktadır? Bu çocukların okullaşma oranını artırmak için özel bir planlama yapılmakta mıdır?
12. Engelli çocukların kapsayıcı eğitim hakkı için hangi somut adımlar atılmaktadır? Tüm okullarda erişilebilirlik ve destek hizmetleri için bir bütçe ayrılmış mıdır?
13. Anadilinde eğitim hakkının yıllardır tanınmaması, milyonlarca çocuğu kendi dilinde eğitim alma imkanından yoksun bırakmaktadır. Anadilinde eğitim hakkının tanınması yönünde Bakanlığınızın herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?
14. Öğretmenlerin “uzmanlık” ve “başöğretmenlik” unvanlarının emeklilikte de korunması yönündeki taleplerine ilişkin Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?
15. Eğitim alanında yardımcı personel (temizlik, güvenlik, sağlık, destek personeli) ihtiyacının karşılanması için Bakanlığınızın planı nedir?